

Bescherm de circulaire economie – voorkom forse lastenverzwaringen voor recycling en afvalverwerking

De gezamenlijke brancheorganisaties in de recycling- en afvalsector roepen de Tweede Kamer op erop toe te zien dat de motie 'Stultiens c.s.' (november 2025) zorgvuldig wordt uitgevoerd. Voorkomen moet worden dat de recycling- en afvalsector wordt gebruikt als sluitpost voor de budgettaire opgave van € 567 miljoen per jaar. Deze opgave is ontstaan nadat de eerdere voorgenomen 'plasticheffing' is ingetrokken en verlegd naar onze sector. Een lastenverzwaring van deze omvang heeft zeer negatieve gevolgen voor recycling, afvalverwerking, werkgelegenheid, grondstoffenvoorziening en de noodzakelijke investeringen op circulaire en klimaatdoelen.

Breed gesteunde motie voor alternatieve dekking

De Tweede Kamer heeft de gevolgen afgelopen najaar onderkend. De motie 'Stultiens c.s.' vraagt het kabinet om alternatieven te kiezen die financieel houdbaar zijn én bijdragen aan de circulaire economie. Onder meer het rapport van de Werkgroep Afvalsector uit december 2025 biedt daarvoor een concrete basis. Toch is er nog altijd geen duidelijkheid over de wijze waarop het kabinet de wens van de Kamer uitvoert en welke alternatieven eventueel worden overwogen. Hierdoor wordt de sector in grote onzekerheid gelaten.

Gevolgen van de onzekerheid

De onzekerheid is enorm schadelijk. Onze bedrijven zijn onmisbare schakels in zowel de circulaire economie als de verduurzaming van brede industriële ketens, waaronder bouw, chemie, papier, metaal, meststoffen, (gereinigde) grond en de maakindustrie. Hogere belastingen op verbranden en storten maken ook recycling duurder. Bij recycling blijven namelijk altijd reststromen over die alsnog moeten worden verbrand of gestort. Hierdoor verzwakt de concurrentiepositie van Nederlands recycalaat ten opzichte van primaire grondstoffen en buitenlands recycalaat. Voor AVI's ontstaat eveneens een ongelijker speelveld ten opzichte van buitenlandse concurrenten. Daarmee worden zowel recyclingbedrijven als AVI's geconfronteerd met een substantiële aantasting van hun concurrentiepositie. De maatregel en de huidige onzekerheid hebben daarmee grote gevolgen voor de investeringen in circulariteit en CO₂-afvang. Wij constateren dat veel van deze investeringen nu worden uitgesteld of zelfs uit beeld raken.

Groot risico op export van afval en daarmee grondstoffen, energie, capaciteit en werkgelegenheid

Nu dreigt het tegenovergestelde van wat Nederland wil bereiken. In plaats van meer circulariteit en additionele CO₂-emissiereductie ontstaat door de extra heffingen een groot risico op meer afvalexport, verlies van verwerkings- en recyclingcapaciteit, veel minder investeringen in verduurzaming, vertraging van CO₂-emissiereductie en verlies van grondstoffen, kennis en banen. Ook projecten voor CO₂-afvang en -opslag, waaronder Aramis, komen onder druk te staan. Verder leiden deze extra heffingen tot een lastenverhoging voor burgers en bedrijven. Ook raakt de maatregel aan de nutsfunctie van de sector: wanneer toenemende afvalexport leidt tot het wegvallen van essentiële schakels in de keten, komt de continuïteit van deze publieke taak onder druk te staan. Dit alles treft niet alleen de verduurzaming en de sector, maar ook de strategische autonomie van Nederland.

Zet de sector in haar kracht

De recycling- en afvalketen moet niet het sluitstuk worden van een budgettaire opgave. De sector moet juist in staat worden gesteld om te investeren in een sterke Nederlandse circulaire economie, leveringszekerheid van grondstoffen en verdere verduurzaming. De overheid en de sector kunnen samen bouwen aan sterke, toekomstbestendige materiaalketens, een concurrerende circulaire en klimaatneutrale economie. De sector denkt graag constructief mee over alternatieven die bijdragen aan de verdere verduurzaming en versterking van onze economie. Wij waarderen het dat hierover het overleg met het kabinet inmiddels is gestart en constateren dat er begrip is voor de zorgen van de sector. Tegelijkertijd blijft de urgentie onverminderd groot en is het zeer onzeker of tijdig een oplossing gaat worden gevonden. De steun van uw Kamer blijft daarom van groot belang.

Wij vragen daarom de Tweede Kamer om het kabinet te verzoeken:

- de motie Stultiens c.s. op korte termijn uit te voeren en de budgettaire opgave zo veel mogelijk buiten de recycling- en afvalketen in te vullen;
- ruim vóór Prinsjesdag duidelijkheid te geven over de oplossingsrichting, zodat de Kamer en de sector tijdig kunnen beoordelen welke keuzes worden gemaakt;
- transparant te maken welke alternatieven uit het rapport van de Werkgroep Afvalsector worden meegenomen dan wel afgewezen;
- te kiezen voor maatregelen eerder in de keten, dus bij productie, ontwerp, grondstoffengebruik en marktplaatsing;
- te voorkomen dat fiscale keuzes leiden tot minder recycling in Nederland, meer afvalexport, verlies van grondstoffen, investeringen, werkgelegenheid en uit- of afstel van investeringen.

